

Til alle landets kommuner,
Fødevarestyrelsen,
Landbrugsstyrelsen,
Sundhedsstyrelsen,
Danske Regioner,
DANVA,
Genanvend Biomasse,
KL,
Landbrug & Fødevarer.

Cirkulær Økonomi & Affald
J.nr. 2021-44955
Ref. CASC
Den 15. oktober 2021

PFAS i spildevandsslam – en foreløbig vejledende grænseværdi

Der har i den senere tid været et øget fokus på forurening af PFAS, herunder PFOS, på landbrugsjorde til afgrøder og afgræsningsarealer til bl.a. slagtekvæg. Samtidig er der sat skærpede krav til PFAS i jord- og drikkevandskvalitet.

PFAS-forbindelserne er uønskede, fordi de er svært nedbrydelige i naturen (er persistente), ophobes i fødekæden (er bioakkumulerende), er giftige over for mennesker og dyr og kan transporteres over lange afstande¹.

Miljøstyrelsen vil på baggrund af dette gøre kommunerne opmærksomme på Miljøstyrelsens fortolkning af de gældende regler vedr. anvendelsen af spildevandsslam og Miljøstyrelsens anbefaling til en vejledende grænseværdi for PFAS i spildevandsslam.

Anvendelsen af spildevandsslam er reguleret i bekendtgørelse nr. 1001 af 27. juni 2018 om anvendelse af affald til jordbrugsformål. Formålet med bekendtgørelsen er at regulere, i hvilket omfang affald, jf. § 2, kan anvendes til jordbrugsformål uden skadelige virkninger på miljøet, mennesker, planter og dyr.

For at opfylde dette formål fastsætter § 7, at affald, der skal anvendes til jordbrugsformål eller tilføres husdyrgødningsbaserede biogasanlæg eller behandlingsanlæg, skal overholde grænseværdierne i bilag 2² og ikke må indeholde væsentlige mængder af andre miljøskadelige stoffer, som fx PFAS og herunder PFOS.

Med væsentlige mængder menes indhold, der vurderes at kunne give negative effekter på miljøet og menneskers og dyrs sundhed.

Hvis en kommune har mistanke om, at spildevandsslam indeholder væsentlige mængder af andre miljøskadelige stoffer som fx PFAS, skal kommunen undersøge dette nærmere. Hvis spildevandsslammet indeholder væsentlige mængder af fx PFAS, må det ikke udbringes efter bekendtgørelsen. Såfremt det ikke må udbringes, skal spildevandsslammet disponeres på anden vis, fx forbrænding.

¹ [Faktaark: PFOS - Perfluoroktansulfonater](#), Miljøstyrelsen, maj 2021.

² Bilag 2 indeholder grænseværdier for DEHP, LAS, NPE, PAH og PCB.

Miljøstyrelsen har sat en foreløbig vejledende grænseværdi for summen af de fire PFAS-stoffer (PFOA, PFOS, PFNA og PFHxS) på **0,01 mg/kg TS**, samt en grænseværdi for summen af 22 PFAS-stoffer (PFBS, PFPS, PFHxS, PFHpS, PFOS, PFNS, PFDS, PFUnS, PFDoS, PFTrS, PFOSA, 6:2 FTS, PFBA, PFPA, PFHxA, PFHpA, PFOA, PFNA, PFDA, PFUnDA, PFDODA, PFTrDA) på **0,4 mg/kg TS**. De vejledende grænseværdier tager udgangspunkt i det opdaterede jordkvalitetskriterium fra juli 2021³.

Derudover planlægger Miljøstyrelsen en undersøgelse, der skal analysere spildevandsslam for en række miljøfarlige forurenende stoffer. Undersøgelsen forventes udført i efteråret 2021. Miljøstyrelsen vil desuden indarbejde en passende grænseværdi for PFAS ved næstkommende revision af bekendtgørelsen om anvendelse af affald til jordbrugsformål.

Hvis indholdet af PFAS er større end den vejledende grænseværdi, er det Miljøstyrelsens vurdering, at der er tale om en væsentlig mængde, jf. bekendtgørelsens § 7.

Selvom spildevandsslammet overholder grænseværdierne i bekendtgørelsens bilag 2 og ikke indeholder væsentlige mængder af andre miljøskadelige stoffer, er der desuden hjemmel i bekendtgørelsens § 28, stk. 2, til, at kommunen kan nedlægge forbud mod anvendelse, der konkret medfører forurening eller risiko herfor. Det kræver dog en konkret og individuel vurdering af risikoen i den konkrete sag.

Ved udbringning af spildevandsslam på landbrugsjord anbefaler Miljøstyrelsen desuden, at der tages hensyn til jordkvalitetskriteriet for PFAS for at undgå en ophobning i jorden eller udvaskning til vandløb. De gældende jordkvalitetskriterier findes i Miljøstyrelsens liste over kvalitetskriterier i relation til forurenede jord³.

Eventuelle spørgsmål kan rettes til Casper Schwartz Glottrup (cascg@mst.dk).

Med venlig hilsen

Charlotte Moosdorf
Kontorchef

³ [Liste over kvalitetskriterier i relation til forurenede jord](#), Miljøstyrelsen, juli 2021